

Topònims i geografia de les possessions del litoral del terme de Manacor

Miquel Grimalt Gelabert i Raquel Rodríguez Gomila

Un paisatge sense uns ulls que el contemplen no és res. Unes formes del relleu espectaculars sense la sensibilitat per a reconèixer-les no existeixen en realitat. Un poble que no anomena i no reconeix els seus llocs de vida és un poble sense ànima. Els topònims són formes d'apropiació, però mai no van sols: una imatge geogràfica els acompanya.

(Josep Vicent Boira Topònims valencians i descripcions geogràfiques)

Introducció

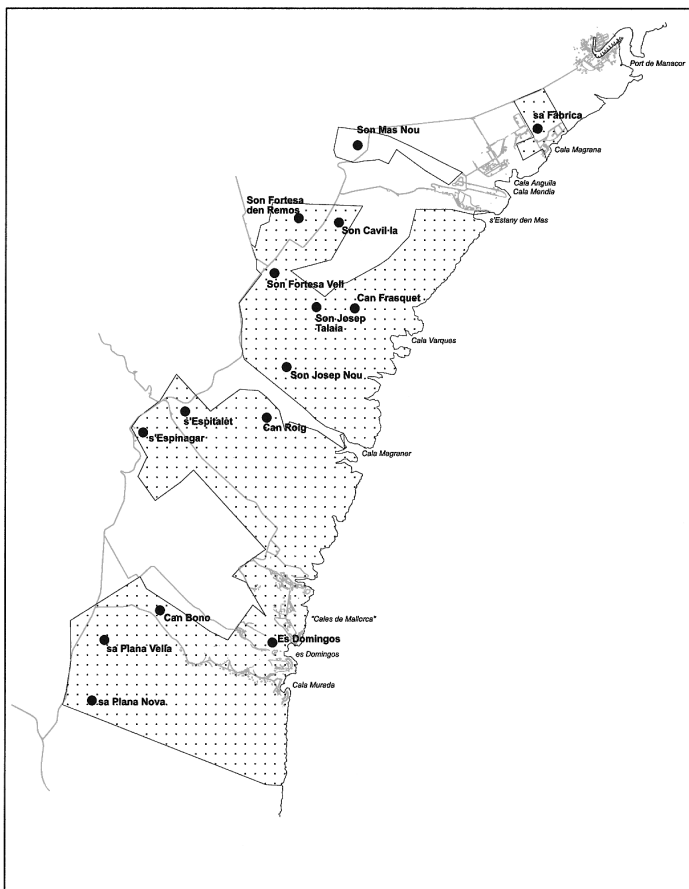
El terme de Manacor abraça una notable varietat de paisatges com les àrees planes de terres grasses cerealistes o d'hort de l'oest de la vila, els relleus dels dos trams muntanyosos de la demarcació municipal que formen part de les serres de Llevant, i les zones de marina que abasten l'extrem nord del terme i també apareixen al llarg del litoral.

Les marines litorals constitueixen un dels paisatges manacorins de major qualitat estètica i amb més valors naturalístics i culturals. Es tracta d'una formació que dibuixa una franja paral·lela a la línia litoral, interposada entre la costa i els estreps de les serres interiors. Físicament corresponen a una àrea de plataforma constituïda per materials escullosos que afavoreixen un gran desenvolupament del modelat càrstic, tant en superfície (cales, barrancs, clots, rasclers litorals...) com en fondària (coves). Damunt aquest substrat carbonatat apareixen els magres sòls rogencs, que serveixen de suport a les formacions d'ullastrar, paratge vegetal tan familiar a la nostra percepció com espectacular als ulls dels que vénen de fora. L'escassa i irregular pluviometria que afavoreix el creixement d'aquesta vegetació és la responsable de la sensació d'aridesa del contorn, amb els torrents eixuts -tret de les esporàdiques i violents torrentades- i mancat de fonts naturals.

L'acció humana en aquest medi hostil s'ha reflectit a través de la tasca dels roters, que transformen redols de marina en sementers de cereals, d'ametlers i figueres, producte d'una continuada tasca de rompuda que es marca en el territori amb els murs de pedra seca que compartimenten les diferents unitats de les explotacions. L'estructura de la propietat predominant a la zona es basa en parcel·les força

extenses en relació a la dimensió mitjana insular. Precisament la presència de grans propietats ha generat tota una toponímia interna de cada finca, que és l'objecte d'aquest estudi.

Concretament, s'ha fet una recerca dels topònims referits als noms de sementers, cloves i parts d'explotació agrícola presents a les principals possessions de la part meridional del litoral de Manacor. El conjunt de finques de les quals s'ofereix el resultat s'alineen seguint la costa i constitueixen un espai quasi continu, encara que n'hi ha algunes que no són estrictament litorals, com les que corresponen a establiments d'antigues propietats majors que sí que complien la condició de ser costaneres (és el cas de les subdivisions de Son Fortesa al segle XIX i començament del XX).

Àrea d'estudi i propietats analitzades

La llista de les propietats analitzades és la següent:

- Can Bono
- Can Frasquet
- Can Roig
- Es Domingos Vells
- S'Espinagar Vell
- S'Espitalet Vell
- Sa Fàbrica
- Sa Plana Nova
- Sa Plana Vella
- Son Cavil·la
- Son Fortesa den Remos
- Son Fortesa Vell
- Son Josep Nou
- Son Josep Talaia
- Son Mas Nou

Només s'ha estudiat la toponímia que s'empra per anomenar les subdivisions internes de cada una de les finques, sense que s'hagin inclòs en la relació aquells topònims que es refereixen a accidents físics (coves, torrents, reguerons, accidents litorals, formes de relleu peculiar, grans pedres...), activitats econòmiques o de lleure no directament relacionades amb les divisions de l'explotació (activitats pesqueres, forns de calç, indrets de subministrament d'aigua) o construccions auxiliars (sestadors, casetes, barraques...), la inclusió de les quals hagués ultrapassat els objectius del treball.

S'ha optat per recollir toponímia a partir d'informadors orals, sense recórrer a la recerca de noms de lloc conservats únicament a través de documentació històrica, i tampoc no s'han utilitzat aquells noms que apareixien a la cartografia publicada, general o especialitzada; tot i això, no s'ha obviat la consulta d'obres editades o inèdites, i també de mapes específics a l'abast. En general, es tracta de noms vius, tot i que s'ha de tenir en compte que determinades possessions de les quals s'han recollit els noms de sementers a l'actualitat estan abandonades com a explotacions i amb les cases degradades (com és el cas de Can Roig i des Domingos Vells) i, per tant, es poden considerar en vies de desaparició. El recull s'ha efectuat en diferents entrevistes realitzades sobre el camp i durant els primers anys de la dècada de 1990. La col·laboració dels informadors ha estat l'element bàsic per poder dur a terme la tasca i cap a ells s'adreça l'agraïment dels qui subscriuen aquestes línies.

Els informadors consultats de vegades són els propietaris de l'explotació (Son Fortesa, Son Fortesa den Remos, Son Josep Talaia, s'Espitalet Vell, Can Bono), a d'altres indrets l'antic propietari (es Domingos Vells), també han estat entrevistats els mitgers actuals (Son Josep Nou, sa Fàbrica) i, excepcionalment, els antics mitgers (Can Roig).

Els informadors principals han estat els següents:

- Damià Busquets Trias (de s'Espitalet) - s'Espitalet Vell
- Francesc Bennàsser Bordoi ("Boira") - can Bono
- Gaspar Mestre (des Bosc) - sa Plana Nova
- Jaume Parera Umbert ("Sínies") - sa Fàbrica
- Joan Grimalt Galmés/ Miquel Grimalt Galmés ("Vives") - Son Fortesa Vell / Son Cavil·la
- Joan Nadal ("de Son Josep") - Son Josep Nou
- Magdalena Riera Sbert (des Domingos -consort-) - es Domingos Vells
- Margalida Sitges - sa Plana Nova
- Sebastià Alou Montserrat - sa Plana Vella
- Sebastià Mascaró Gomila - Son Mas Nou
- Ventura Grimalt ("de Son Josep") - Son Josep Nou / Can Roig.
- Joan Galmés Sagrera ("Remos") - Son Fortesa den Remos
- Francisca Bennàsser Barceló - Cala Varques / Son Josep Talaia
- Guillem ("Mascaró") - Can Frasquet

La tasca de camp i entrevistes ha estat possible gràcies a l'ajuda inestimable de Joan Grimalt Parera (Parera) i Antoni Nicolau Llull (de Son Siliano).

S'exposen a continuació els principals resultats de la recerca:

S'han recollit un total de 188 topònims diferents, amb una distribució per finques molt irregular, com es pot veure resumit al següent quadre.

Grup	Possessió	Topònims de cloves i sementers
1	S'Espitalet	23
1	Can Frasquet	22
1	Sa Plana Nova	19
1	Son Josep Nou	19
1	Son Fortesa Vell	17
2	Sa Plana Vella	13
2	Son Fortesa den Remos	12
2	Son Mas Nou	12
3	Es Domingos Vells	9
3	Son Cavila	8
3	Son Josep Talaia	8
3	Can Roig	7
3	Sa Fàbrica	7
3	Can Bono	5
3	S'Espinagar Vell	5

Les finques es poden agrupar segons 3 ordres de magnitud: aquelles que tenen més de 15 noms, les que queden compreses entre els 10 i 15 topònims i les que no assolixen aquest valor mínim. El major o menor nombre de noms depèn bàsicament

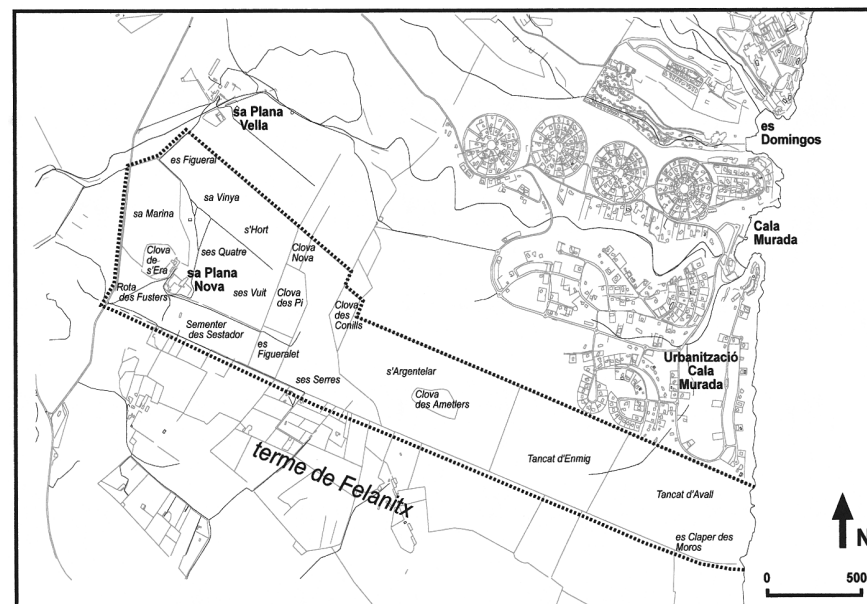
de les dimensions de la propietat, però també hi influeix la seva divisió en un major o menor nombre de cloves.

Característiques de la toponímia interna de les finques de la marina de Manacor

El sistema d'anomenar les parts de la finca parteix de la utilització d'un conjunt força ampli de topònims que, a efectes de la seva anàlisi, es diferenciarien en dos grups: d'una banda, aquells que segueixen la fórmula d'un genèric acompanyat d'un segon terme o determinant; d'altra banda, aquells en què el nom del lloc està constituït per un sol terme.

Els noms de lloc que utilitzen la fórmula genèric + determinant

Una gran part dels noms de lloc segueixen aquest model, compost per una primera part o genèric (clova, sementer, camp...) seguida d'un determinant (gran, petit, estret, perdut...). El determinant de vegades és explícit (Clova des Xots) i, en altres casos, s'esmenta implícitament, per exemple, quan un informador assenyala sa Marina de la pròpia finca, i aleshores aquest nom implícitament va acompanyat del nom de la possessió a la qual pertany.

El repertori complet de genèrics que apareixen al recull és el següent, sense que existeixi una gradació clara que els agrupi de major a menor, i sense que el significat aplicat sigui sempre estrictament el mateix.

- **Bosquet:** *àrea reduïda ocupada per vegetació de caràcter boscós.* Només és present a Son Josep Talaia (Bosquet de l'Esquerra, Bosquet de la Dreta).
- **Camp:** *espai de terra plana destinat a cultiu de sembradura o d'arbres fruiters (Camp des Claper, Camp des Moro).* El trobam en 5 casos, que coincideixen amb cloves o sementers de gran extensió i a indrets plans, a s'Espinagar, s'Espitalet Vell i Son Josep Talaia.
- **Claper:** *espai amb pedres emmagatzemades amb una mínima estructura.* Només se'n troba un cas a sa Plana Nova, i aplicada a una àrea amb restes talaiòtiques (Claper des Moros).
- **Clot:** *lloc baix envoltat d'elevacions (Clot des Cendrar, Clot Roig).* Tots dos noms es troben a Son Josep Nou, en una zona marcada per la profusió de col·lapses càrstics.
- **Clova:** *tros de terra bona, cultivada, tancada de paret; derivat de closa, amb pèrdua de la s i amb inserció de la v per evitar hiatus.* Constitueix el genèric més representat, amb 38 exemples, i n'apareixen a totes les possessions considerades; és un genèric molt característic de la comarca manacorina, que desapareix un poc més al sud del límit del terme.
- **Cloveta:** *clova petita.* N'hi ha 4. Normalment relacionat amb hortets o corrals de bestiar, aquest nom no sol portar cap determinant explícit.
- **Comellar:** *espai de terra ample situat entre terres més elevades.* Únicament s'ha trobat aplicat a una interessant vall seca, el Comellar des Lloringos, a s'Espitalet.
- **Corral:** *espai tancat per guardar-hi el bestiar.* Només n'hi ha un exemple, el Corral des Xots, a es Domingos Vells.
- **Garrigó:** *petita extensió ocupada per vegetació arbustiva natural o espontània.* Se n'ha trobat un sol cas, a Can Frasquet (Garrigó de Darrera ses Cases).
- **Marina:** *formació vegetal arbustiva dominada per l'ullastre i la mata.* N'hi ha 13 casos. Curiosament, totes les possessions tenen la seva marina, tret de Can Bono, s'Espinagar, Son Cavi-la (totes elles explotacions de petites dimensions), i de sa Plana Vella (segurament per una informació no prou exhaustiva). Normalment s'utilitza com a topònim directe, sense l'acompanyament de determinant, elidint la segona part (que coincidiria amb el nom de la pròpia finca); en el cas d'aquelles possessions que tenen més d'una marina, aquesta sí que ve seguida de determinant.
- **Marineta:** *marina de petites dimensions.* N'hi ha un sol cas a Son Fortesa.

- **Pla:** *espai de terra sense accidents de relleu.* Apareix a sa Plana Vella, com a terme per anomenar grans extensions (Pla den Dala, Pla des Pou) i, a s'Espitalet, com a paratge (Pla des Seny). Només s'han trobat aquests 3 casos.
- **Pleta:** *espai ocupat per vegetació natural o espontània enmig d'una àrea predominantment conreada.* Només se n'ha recollit un cas a sa Plana Nova.
- **Racó:** *lloc apartat, ocult o allunyat de la part cèntrica o més coneguda d'un indret.* S'ha trobat a s'Espitalet (Racó de ses Beies) i a Son Cavi-la (Racó de Son Mas).
- **Regueró:** *espai de terreny enclotat i allargat per on discorre un curs d'aigua.* Al terme de Manacor s'utilitza com a substitutiu de torrent o barranc per referir-se als cursos d'aigua que desemboquen a les cales del litoral. Apareix representat a es Domingos Vells (Regueró de sa Sínia).
- **Rota:** *porció de terra arrendada a un roter per ésser rompuda.* Representada per nou exemples, és molt notable el seu predomini com a genèric a les subdivisions de Son Mas Nou i Son Cavi-la.
- **Roteta:** *rota de petites dimensions.* Se n'han recollit dos exemples a Son Cavi-la i a Can Frasquet.
- **Sementer:** *subdivisió d'una propietat que coincideix amb una unitat d'aprofitament.* Amb 14 exemples, és el genèric predominant a determinades finques (Son Fortesa de Remos) o utilitzat per anomenar conjunts amb diferents cloves i un sol nom (sa Plana).
- **Tanca:** *espai de terra envoltat de paret.* Se n'han recollit nou casos -normalment coincideix amb cloves de petites dimensions- i amb una notable coincidència de determinant entre les finques; així, s'han trobat dos llocs amb el nom de Tanca de s'Aljub, i fins a quatre amb el de Tanca de s'Era.
- **Tancat:** *gran espai envoltat de paret.* Utilitzat tres vegades a sa Plana Vella i a sa Plana Nova com a sinònim d'una clova molt extensa.
- **Turó:** *elevació de cim rodonenc i poca alçària.* En els tres casos que apareixen, a Can Roig, es Domingos i sa Fàbrica, simplement signifiquen un espai no enclotat, utilitzat clarament com a genèric de subunitat d'explotació, i no tant per anomenar un element de relleu.

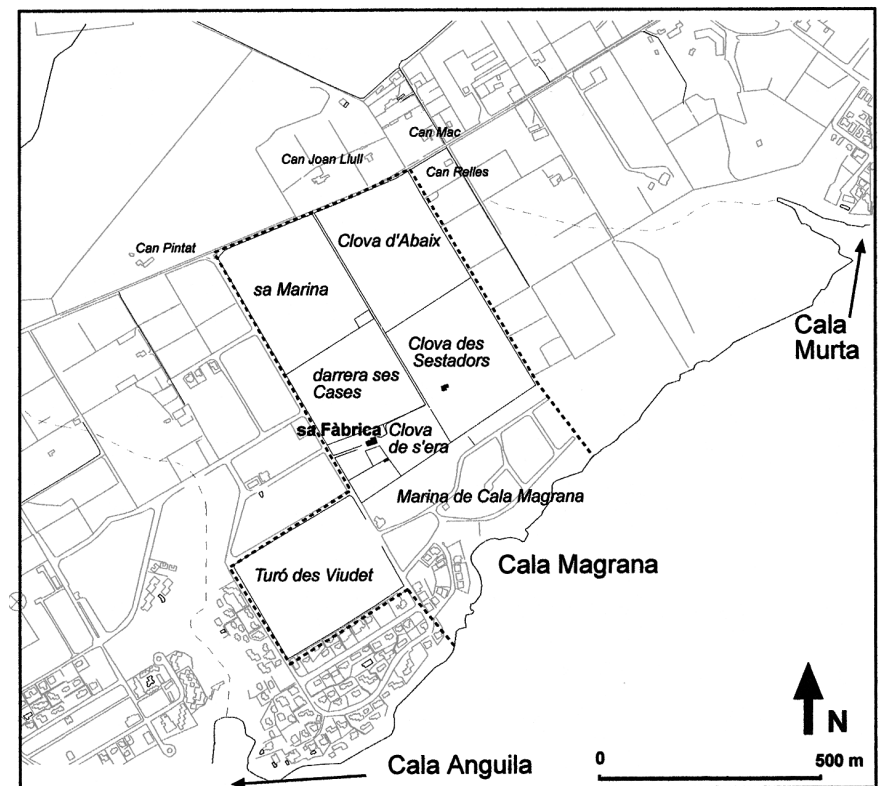
Els genèrics toponímics abans esmentats duen uns determinants rics en matisos i que els complementen. S'han observat les següents característiques.

- Gran presència dels noms de construccions o estructures relacionades amb l'explotació agrícola; així, consta que hi ha dotze cloves o tanques de l'era (omnipresent a totes les explotacions), en referència a la dedicació cereal·la d'una part significativa del territori.

- Les estructures que es relacionen amb les activitats ramaderes també estan ben representades, 3 cloves vénen seguides del mot sestadors com a segona part del topònim; en canvi, tan sols s'ha trobat un Sementer de sa Vaquera (a Son Fortesa den Remos), explotació que va tenir una dedicació lletera a la segona meitat del segle XX. Això no obstant, hi ha un predomini absolut de les referències al bestiar oví: Clova des Xots (Can Fresquet), Cloveta des Xots (Son Fortesa Remos), Corral des Xots (es Domingos Vells), encara que també hi ha una Clova de ses Cabres (Son Josep Nou). L'aprofitament apícola pot explicar el Racó de ses Beies (s'Espitalet) o el Turó de ses Beies (Can Roig); la relació entre els topònims i aquests insectes a la marina manacorina ha estat comentada per C. Aguiló (1990).
- D'altre bestiar no ben determinat també és present al Comellar des Lloringos (s'Espitalet).
- La importància dels llocs d'abastiment d'aigua es reflecteix en les cinc cloves o tanques de s'Aljub, una Clova de sa Piqueta (Can Frasquet), el Pla des Pou (Sa Plana) i el Regueró de sa Sínia (es Domingos Vells).
- Pel que fa als conreus, els determinants solen referir-se a l'arbrat que se sembla a la zona; en aquest sentit, l'arbre toponímic per excel·lència a la marina manacorina és la figuera (a la qual es dediquen sis cloves, tanques o sementers). De vegades es concreta encara més i la varietat del sucós fruit estiuenc passa a marcar el topònim, com succeïa a Can Roig amb el Sementer de ses Figueres d'Hortella i la Clova de ses Martinenques. Apareix en menor mesura l'ametler (2 casos), els albercoquers (Son Josep Nou), i a sa Plana Vella hi ha una Tanca des Garrover.
- Hi ha determinants relacionats amb l'extensió, moment de posada en explotació o forma. Rotes Noves (S'Espitalet Vell, Son Fortesa Vell), Clova Nova (5 casos), Clova Petita, Clova Plana (2 casos), Clova Rodona (Can Frasquet), Sementer Gran (Can Remos) o Clova Gran (Can Frasquet).
- Apareixen referències nombroses als veïnats (utilitzant la fórmula "Clova de..." o "Sementer de..." seguits del nom de la propietat propera) o a accidents litorals immediats com Marina de Cala Falcó (Can Frasquet), Marina de Cala Magrana (sa Fàbrica) i Marina de Cala Varques (Son Josep Talaia).
- Els elements naturals utilitzats com a determinants són menys nombrosos que als topònims directes: Clova des Conills (sa Plana Nova), Clova des Pi (sa Plana Nova). També n'hi ha que es refereixen a les qualitats del terreny: Clot Roig (Son Josep Nou).
- Un cas excepcional és la manera d'anomenar les rotes de Son Mas Nou, que són conegudes mitjançant una relació numeral: Rota Primera, Rota Segona, Rota Tercera... No sembla llunyà a aquesta mateixa obsessió numèrica el joc toponímic de posar el nom de Son Mas Deu a un petit establiment d'aquesta

possessió.

- Trobam personificacions, referències a personatges, i poc explicades: Pla den Dala (sa Plana Vella), Pla des Seny (s'Espitalet), Rota den Jeroni, Turó des Viudet (sa Fàbrica), Turó des Revolts (es Domingos Vells).
- A més de les construccions i estructures amb finalitat agrària també s'utilitzen com a determinants les referències a restes arqueològiques i altres elements relacionats amb la pedra en sec; així, destaca la presència d'una Clova des Talaiots (Can Frasquet) i un Camp des Claper (s'Espinagar Vell).
- Dins aquesta línia s'han d'incloure les poques referències històriques, que, en aquest cas, es relacionen amb la pirateria o, potser, amb el món talaiòtic, ja que en el cas del Camp des Moro tant es pot referir a la presència d'un corsari berberesc com a la troballa de restes humanes suposadament anteriors a la conquesta catalana. Indefectiblement lligat a les restes megalítiques es troba el Claper des Moro, a sa Plana Nova.

Els topònims sense genèric explícit

Una part important dels noms de les cloves i sementers apareix sense seguir el model de genèric + determinant; en aquests casos és perquè el primer element es dona per entès (per exemple, quan es parla de Davant ses Cases cal pensar en una clova o sementer), perquè es tracta d'un genèric utilitzat com a topònim per la seva qualitat d'únic o perquè mai no l'ha tengut. Es pot il·lustrar aquest extrem amb tot un seguit de casos. Els elements caracteritzadors d'aquest tipus de topònims s'esmenten a continuació i coincideixen en general.

- Són molt nombroses les referències a la situació del sementer respecte de les cases o altres construccions; per exemple, apareix Allà Enfora (s'Espitalet Vell), Baix de ses Cases (Son Josep Nou i Son Mas Nou), es Costat de ses Cases (Son Mas Nou) i, sobretot la fórmula Davant ses Cases / Darrere ses Cases (11 casos).
- Referències a relleu: sa Coa Llarga (nom de 2 reguerons i rotes de sa Plana), es Molar (Can Frasset)/ sa Moleta (s'Espitalet), ses Serres (sa Plana Nova i sa Plana Vella) o es Forcat (s'Espitalet), aquest darrer cas referit a la confluència de dos torrents.
- Notícies sobre els aprofitaments agraris, com es Figueralet (sa Plana Nova), es Figueral (sa Plana Nova), ses Martinenques (Son Fortesa), ses Verdals (Son Fortesa), s'Hort (sa Plana Nova), s'Hortet (Can Frasset), sa Vinya (sa Plana Nova) i es Sestadors (s'Espitalet Vell).
- La vegetació natural, com es Pinar, es Pinaró, es Murtar (que, per cert, és un petit hort a s'Espitalet), es Revellar (a Can Frasset i a s'Espitalet), ses Mates Clares. També a fauna, encara que en menor grau: es Colomer (s'Espitalet).
- Les característiques del terreny són referides a es Cendrar (Son Josep Nou).
- Consideracions sobre la forma, extensió o producció del terreny: aquí apareix la sèrie sobre nombres: ses Deu (s'Espitalet Vell), ses Dotze (s'Espinagar Vell), ses Vuit (sa Plana Nova), ses Quatre (2 casos), es Cinc Quartons (Son Josep Nou). Quant a la forma: sa Gaia (Son Mas), es Racó (Son Cavil·la).
- Les personificacions són poc nombroses; però, com sempre sol succeir amb aquest tipus de topònims, tenen evocacions suggerents: En Marfegueta (son Fortesa), En Talaia (son Josep Talaia), Na Pastera (Son Mas), Na Pesca (Son Fortesa), Na Cama Rotja (Son Fortesa), Na Giganta (Son Mas) i Na Gleda (Son Josep Nou).
- Presència de restes talaiòtiques al cas de es Velar (pronunciat es Vilà), que coincideix amb el poblat talaiòtic a s'Espitalet.
- Termes no explicats: ses Cotanes, s'Argentelar i es Salers.

La realitat geogràfica i el seu reflex a la toponímia

A través del seguiment dels noms de lloc que s'han recollit es dibuixa perfectament el paisatge d'aquesta part del terme de Manacor, on, d'un element tan prosaic com poden ser els noms per dividir l'explotació, s'hi veu:

- La qualitat planera del terreny: això fa que poques vegades els elements de relleu siguin utilitzats en la toponímia, si de cas l'escàs relleu és diferencial (regueró, comellar). Aquest terreny ofereix escassos plans de terra gruixada (els principals coincideixen amb els Pla dins sa Plana) i carstificada fins al punt que es col·lapsen, com demostra la presència de coves i clots, que contrasten amb subtils i quasi imperceptibles turons.
- La carstificació i el règim de precipitacions deixa el territori mancat d'aigua i l'aprovisionament d'aquest element és bàsic, com reflecteix la presència de pous, sínies, aljubs i piquetes.
- Una vegetació natural de la zona és dominada per la marina, amb revells, mates i, en menor mesura, pi. Com és característic de la nostra illa, és escàs el bestiar natural (conills o coloms).
- Una explotació del territori basada en el rompiment recent de la marina (presència de rotes i referències constants a nou), que produeix un territori dividit obsessivament per parets (predomini de les cloves, tanques i corrals) que tanquen explotacions que han tengut una dedicació cerealícola (a totes les finques apareix una era). Els conreus herbacis han estat complementats i posteriorment substituïts per l'arboricultura (des de les variades figueres, als ara dominants ametlers, passant pels albercoquers, les desaparegudes oliveres i garrovers).
- La ramaderia ha constituït una altra de les fonts d'ingressos bàsiques de la comarca, sobretot l'ovina (xots, ovelles, a sestadors) complementada per d'altres (cabres, vaques).
- Les explotacions s'organitzen clarament a partir d'unes cases centrals de l'explotació des de les quals es comença a anomenar l'espai utilitzant la fórmula "davant/darrere", al costat, fins arribar als extrems marginals (allà enfora, es racó).
- L'estructura de la propietat, els propietaris i els mitgers han canviat poc, les relacions amb els veïnats (relacions de veïnatge) han estat intenses i dins la pròpia toponímia apareix la figura del confrontant.
- Obsessió per la producció (presència de nombres referits a aquesta), importància del sentit de la propietat i extensió.
- Personatges no mancats d'imaginació, respecte cap als noms heretats dels majors (molts d'ells apareixen en la documentació històrica), i un cert sentit de l'humor reflectit en els jocs toponímics i personificacions.

Jardinets, es	Can Roig	725/4-1	clova petita
Marina de cala Magrana	Sa Fàbrica	700/5-7	pleta
Marina de cala Varques	Son Josep Talaia	725/4-1	pleta
Marina de can Remos	Son Fortesa den Remos	700/4-8	pleta
Marina de can Roig	Can Roig	725/4-1	pleta
Marina de can Vives	Son Josep Nou	725/4-1	pleta
Marina des Domingos	Es Domingos Vells	725/3-2	pleta
Marina Gran	Can Frasquet	700/4-8	pleta
Marina Gran, sa	Son Josep Nou	725/4-1	pleta
Marina Petita/Marina de cala Falcó	Can Frasquet	700/4-8	pleta
Marina, sa	Sa Fàbrica	700/5-7	pleta
Marina, sa	Sa Plana Nova	725/3-3	pleta
Marina, sa	Son Mas Nou	700/4-7	pleta
Marina, sa / Na Pesca	Son Fortesa Vell	700/4-8	pleta
Marineta, sa	Son Fortesa Vell	700/4-8	pleta
Martinenques, ses	Son Fortesa Vell	700/4-8	clova
Mates Clares, ses	S'Espitalet Vell	725/4-1	paratge dins la marina
Molar, es	Can Frasquet	700/4-8	paratge
Moleta, sa	S'Espitalet Vell	725/3-1	pleta
Murtar, es	S'Espitalet Vell	725/3-1	hort
Na Cama Rotja	Son Josep Nou	725/4-1	clova
Na Giganta	Son Mas Nou	700/4-7	sementer
Na Gleda	Son Josep Nou	725/4-1	clova
Na Pastera	Son Mas Nou	700/4-7	sementer
Parat Caragoler	Sa Plana Nova	725/3-3	límit
Paret Buida, sa	Es Domingos Vells	725/3-2	límit de sementers
Partions, ses	Sa Plana Nova	725/3-3	límit
Pinar, es	Son Mas Nou	700/4-7	pleta
Pinaró, es	Son Fortesa Vell	700/4-8	pleta
Pla den Dala	Sa Plana Vella	725/3-3	sementer
Pla des Pou	Sa Plana Vella	725/3-3	sementer
Pla des Seny	S'Espitalet Vell	725/4-2	paratge
Pleta, sa	Sa Plana Nova	725/3-3	pleta
Pouet, es	Can Frasquet	700/4-8	paratge
Primera Rota	Son Mas Nou	700/4-7	clova
Quarta Rota	Son Mas Nou	700/4-7	clova
Quatre, ses	S'Espitalet Vell	725/3-1	clova
Quatre, ses	Sa Plana Nova	725/3-3	sementer
Racó de ses Beies	S'Espitalet Vell	725/4-2	paratge
Racó de Son Mas	Son Cavi-la	700/4-8	clova
Regueró de sa Sínia	Es Domingos Vells	725/3-2	pleta amb un regueró
Revellar, es	Can Frasquet	700/4-8	pleta
Revellar, es	S'Espitalet Vell	725/3-1	pleta
Rota den Jeroni	Son Cavi-la	700/4-8	clova
Rotes Noves	S'Espitalet Vell	725/3-1	sementer
Rotes Noves	Son Fortesa Vell	700/4-8	clova
Roteta, sa	Son Cavi-la	700/4-8	clova
Rotetes, ses	Can Frasquet	700/4-8	clova
Salers, es	Son Josep Talaia	700/4-8	sementer
Segona Rota	Son Mas Nou	700/4-7	clova
Sementer de can Papalló	Can Roig	725/3-1	sementer

Sementer de can Pipes	Son Fortesa den Remos	700/4-8	sementer
Sementer de s'Aljub	Son Fortesa den Remos	700/4-8	sementer
Sementer de sa Plana	Can Bono	725/3-2	clova
Sementer de sa Plana Nova	Sa Plana Vella	725/3-3	sementer
Sementer de sa Vaquera	Son Fortesa den Remos	700/4-8	sementer
Sementer de ses Cases	Can Bono	725/3-2	clova
Sementer de ses Figueres	Son Fortesa den Remos	700/4-8	sementer
Sementer de ses Figueres d'Hortella	Can Roig	725/4-1	sementer
Sementer de Son Cavi-la	Son Fortesa den Remos	700/4-8	sementer
Sementer des Racó de Son Mas Deu	Son Fortesa den Remos	700/4-8	sementer
Sementer des Sestador	Sa Plana Nova	725/3-3	sementer
Sementer Gran	Son Fortesa den Remos	700/4-8	sementer
Sementer Gran	Son Mas Nou	700/4-7	sementer
Serres, ses	Sa Plana Nova	725/3-3	sementer
Serres, ses	Sa Plana Vella	725/3-3	sementer
Sestadors, es	S'Espitalet Vell	725/3-1	clova
Tanca de s'Aljub	Es Domingos Vells	725/3-2	clova petita
Tanca de s'Aljub	S'Espitalet Vell	725/3-1	clova
Tanca de s'Era	Es Domingos Vells	725/3-2	clova
Tanca de s'Era	S'Espinagar Vell	725/3-1	clova
Tanca de s'Era	Sa Plana Vella	725/3-2	sementer
Tanca de s'Era de s'Espitalet Nou	S'Espitalet Vell	725/4-1	clova
Tanca de sa Figuera	Can Frasquet	700/4-8	clova
Tanca des Garrover	Sa Plana Vella	725/3-3	clova petita
Tanca des Pi	Can Frasquet	700/4-8	clova
Tancat d'Avall	Sa Plana Nova	725/3-3	clova
Tancat d'Enmig	Sa Plana Nova	725/3-3	clova
Tancats Vells, es	Sa Plana Vella	725/3-2	rotes
Tercera Rota Sa	Son Mas Nou	700/4-7	clova
Turó de ses Abelles	Can Roig	725/4-1	paratge
Turó des Revolts	Es Domingos Vells	725/3-2	pleta
Turó des Viudet	Sa Fàbrica	700/5-7	sementer
Turó Prim, es	Son Cavi-la	700/4-8	clova
Turó, es	Son Cavi-la	700/4-8	sementer
Velar, es (es Vilà)	S'Espitalet Vell	725/3-1	clova
Verdals, ses	Son Fortesa Vell	700/4-8	clova
Vinya, sa	Sa Plana Nova	725/3-3	sementer
Vuit, ses	Sa Plana Nova	725/3-3	sementer

Bibliografia

- Alcover, A.M./ Moll, F. de B. Diccionari Català Valencià Balear. Ed Moll.
- Aguiló, Cosme, Acústica, apicultura i més coses de la toponímia costanera de Manacor. El Mirall. 40. 5-6 (1990).
- Boira, Josep Vicent, Topònims valencians i descripcions geogràfiques a Joan F. Mascaró Passarius (1999).
- Mateu / Emili Casanova (ed). Estudis de Toponímia Valenciana. Ed. Denes. València.
- Grimalt Galmés, Guillem, Aplec de notícies sobre la possessió de Son Fortesa. Manuscrit inèdit (1984).
- Ordinas Garau, Antoni, Geografia i llengua. Topònims i genèrics toponímics de les Illes Balears. UIB. Tesi Doctoral (1996).
- Raquel Rodríguez / Miquel Grimalt, La Toponímia de Sant Llorenç, a J. Cortès, I. Moll, J. Riera ed. Sant Llorenç des Cardassar. Conjunt d'estudis sobre cent anys d'autonomia municipal. UIB/Consell de Mallorca/Ajuntament de Sant Llorenç.- Palma. pp. 89-134 (1994).